Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Non labore sed domini munificentia

urn:nbn:de:bsz:31-101049

Visual Library

NON LABORE SED DOMINI MVNIFICENTIA.

RHombum, & ſquatinum, & rhaiam, & paſtinacam, cum tardiſſimi ſint piſcium, ſæpe tamen mugilem piſcium velociſſimum in ventre habere, piſcatores obſervarunt. Simile in terrâ, & ipſis quidem hominibus contingere, quis non videt? ejus rei rationem ſi quis inquirat, nec velocium eſſe curſum, nec fortium bellum, nec ſapientium pacem, nec doctorum divitias, nec artificum gratiam, cum ſapiente hebræo reſpondebo. A Deo ſanè iſta omnia, à Deo ſunt. Dei arbitrio expenditur victoria, ait ille, neque ad inſolentiſſimos quoſque illa accedit, ſed ad eos duntaxat, ad quos conditor ille rerum & moderator accedere voluerit. Ille quoties ſuis auxiliari ſtatuit, externis illis plerumque ſe aſtringi non vult; imò ea averſatur potius, inſtrumentiſque debilioribus magis, quam robuſtis, juvare mavult. Loquuntur id exempla Gidionis, Ionathæ, & aliorum. Cujus rei illa haud dubiè eſt ratio, ut, bona, quæ inſperata nobis eveniunt, rectà è manu Dei in nos delata intelligamus, eique tanto impenſius grati animi victimam offeramus. Eam rationem expreſſit ipſe Deus Iud. 7.2.

DE zee-luyden hebben menichmael voor wat vreemts aenghemerckt, dat inde roppen ende buycken van traghe ende lompe viſſchen dickwils de ſnelſte en rapſte overvlieghers vander zee ghevonden werden. Yet ſulcx ghebeurt oock niet ſelden op den aertbodem, en ſelfs onder de menſchen: En de reden daer van is, 'tghene Salomon ſeydt, Eccleſ. 9.11. Dat ten loope niet en helpt, ſnelle zijn; ten ſtrijde niet en helpt ſterck te zijn: ten rijckdom niet en helpt kloeck te zijn, &c. Die en diergelijcke ſegheningen dalen alle vanden hemel. Na den raet Godes (ſeyter een) wert de overwinninge uytghemeten, en den ſeghen volcht juyſt niet die ſtout en vermeten zijn, maer alleenlijck de ghene die het God behaecht dien toe te ſchicken. Ten is den Heere niet ſwaer (ſeyde Ionathan, 1. Sam. 18.6.) door vele ofte weynighe te helpen: En veeltijdts, ſelfs inde meeſten noot, behaghet Gode de ſijne, door kleyne en gheringhe middelen, uyt het ghevaer te trecken: onder andere redenen ſonderlinghe, op dat den menſche gheen ſtoffe en ſoude hebben ſich ſelven in ſijne verloſſinghe yet wat toe te ſchrijven: maer alles reghel-recht uyt Godes milde hant ſoude bekennen ontfangen te hebben, en dies te meer verweckt ſoude werden met ware danckbaerheyt ſich voor God te vernederen. Deſe reden wert ſelfs van Gode uytghedruckt. Recht. 7.2. Iſrael mochte ſich beroemen teghens my, en ſegghen: Mijne handt heeft my verloſt.

SALOMON. PROVERB.

BEnedictio Domini divites facit, nec ſociabitur iis afflictio.

ECCLES. 9.11.

I'Ai veu ſous le ſoleil que la courſe n'eſt point aux legers, ni aux forts la bataille, ni aux ſages le pain, ni aux prudens les richeſſes, ni la grace aux ſcavans.